

Cílem této práce je analyzovat římskoprávní problematiku nálezu věci, jakožto jednoho ze způsobů nabývání vlastnického práva k věci. V úvodu práce je pojednáno o některých specifikách římského vlastnictví, jeho předmětu a způsobech nabývání vlastnického práva obecně. Těžiště práce však spočívá na třech hlavních oblastech – okupaci, nabytí vlastnictví k opuštěným věcem a nálezu pokladu. Okupace (*occupatio*) je způsob nabytí vlastnického práva k věci ničí jejím přivlastněním. Práce pojednává zvlášť o každé kategorii předmětů, které pod věci ničí spadali. Nejprve je věnována pozornost okupaci nalezených movitých věcí, poté se zaměřuje na okupaci zvířat, nemovitých věcí a nakonec na přivlastnění věci nepřátel. Každá z těchto skupin věcí má svá specifika a zejména je nutné rozlišovat, kdy bylo v římském právu možné je nabýt do vlastnictví pomocí okupace a kdy se jednalo o jiný nabývací způsob. Dalším tématem je nabytí vlastnického práva k opuštěným věcem (*res derelictae*). Zde je důležité zejména rozlišování mezi dobou klasického římského práva a pozdějšího práva z období vlády císaře Justiniána. V klasickém právu je postavení opuštěných věcí značně nejasné a stejně tak je těžko určitelný i nabývací způsob, kterým bylo možné získat vlastnické právo k opuštěným věcem. V době kodifikace císaře Justiniána již se zřejmě nabývání opuštěných věcí ustálilo a začalo jednoznačně spadat pod okupaci. Další část práce se věnuje institutu nálezu pokladu (*inventio thesauri*), který se vyčlenil jako samostatný způsob nabytí vlastnického práva. Je specifický zejména rozdělením vlastnictví pokladu mezi nálezce a vlastníka pozemku. V rámci pojednání o pokladu se pak práce věnuje především jeho znakům a jednotlivým situacím, které mohou při jeho nalézání nastat. Ač je práce orientovaná zejména na římské právo, neopomíná ani recepci uvedených institutů do zákoníků české historie a jejich současnou právní úpravu v občanském zákoníku. Ten zná možnosti nabytí vlastnického práva k věci jejím přivlastněním, upravuje i režim opuštěných věcí, pojem poklad výslovně neupravuje, ovšem rozeznává věci skryté, pod které se poklad řadí.